

ŠIAULIŲ DIDŽDVARIO GIMNAZIJOS AKADEMINIO SAŽININGUMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Šiaulių Didždvario gimnazijos akademinio sąžiningumo kodeksas vadovaujasi gimnazijos vizija: Didždvario gimnazija – tai atvira kaitai, inovacijoms, moderni, nuolat besimokanti organizacija, ugdomi bendradarbiavimą, kūrybiškumą ir kitas bendrasias kompetencijas, siekianti įgyvendinti Tarptautinio Bakalaureato pagrindinio ugdymo programą (MYP), TBO. Gimnazijos misija, vertybių ir įgūdžių, skatinančių asmens sąžiningumą, ugdymas lemia mokymo, mokymosi ir vertinimo gerąją praktiką. Tačiau akademiniam sąžiningumui turi įtakos daugelis veiksnių, tarp jų - gimnazijos bendruomenės narių bendravimo kultūra, mokomų įgūdžių įvairovė, tėvų lūkesčiai, sektino pavyzdžio formavimas, bendraamžių spaudimas.

Šiaulių Didždvario gimnazijos bendruomenės nariai supranta sąvokų, susijusių su akademinio sąžiningumu, ypač intelektine nuosavybe ir jos autentiškumu, prasmę ir reikšmę. Didždvario gimnazijos Tarptautinio bakalaureato diplomo programos mokiniai, jų tėvai bei mokytojai besąlygiškai sutinka su TBO akademinio sąžiningumo nuostatomis ir jų laikosi.

Akademinio sąžiningumo principai remiasi TBO akademinio sąžiningumo nuostatomis, TBO mokinio aprašu, bendruomenės priimtu susitarimu dėl citavimo, nuorodų, bibliografijos pateikimo.

Akademinio sąžiningumo politika ir praktika gimnazijoje suvokiama pozityviai. Ji remiasi ne tik sankcijų ir nuobaudų taikymu tiems mokiniams, kurie nesilaiko ar nesistengia laikytis susitarimų, bet ir gerosios praktikos ugdymo principais, prevencija.

II. PIKTNAUDŽIAVIMAS PASITIKĖJIMU

1. Piktnaudžiavimas pasitikėjimu yra:

1.1. plagijavimas, kuris apibrėžiamas kaip pasisavinimas svetimo kūrinio (mokslo, meno, literatūros) arba kūrybinės minties; kaip kito asmens idėjų, minčių pateikimas mokinio darbe, nenurodant šaltinio;

1.2. nusirašinėjimas, kuris apibrėžiamas kaip tyčinis aplaidumas kopijuojant, nusirašant ar teikiant vertinimui kito asmens darbą;

1.3. darbo dubliavimas, kuris apibrėžiamas kaip to paties darbo pateikimas skirtingoms vertinimo dalims / skirtingiems vertintojams;

1.4. bet koks kitas nesąžiningas poelgis, dėl kurio mokinys įgyja pranašumą prieš kitus mokinius ar paveikia kito mokinio rezultatus (pavyzdžiui, darbų klastojimas, neteisėtos medžiagos, priemonių įsinešimas ir naudojimas per kontrolinį darbą, egzaminą).

2. Naudodamiesi internetinėmis svetainėmis ir jose pateikta informacija mokiniai privalo nurodyti savo rašto darbe ar žodiniame pristatyme panaudotos informacijos šaltinį, datą ir adresą. Tų pačių reikalavimų reikia laikytis naudojant darbuose žemėlapių, fotografijų, iliustracijų, duomenų, grafikų ir kitas kopijas (pavyzdžiui, jei iškirpus ir įklijavus iš internetinės svetainės grafiką nenurodomas jo šaltinis, tai yra laikoma plagijavimu). Meno (tapybos, skulptūros, grafikos, muzikos, kino, šokio, teatro ir kt.) kūrinių kopijavimas be tinkamo patvirtinimo taip pat gali būti laikomas plagijavimu.

3. Siekiant ugdyti bendradarbiavimo įgūdžius, mokiniai skatinami dirbti komandose, tačiau kiekvienas mokinys aiškiai nurodo savo indėlį į darbą, pateikdamas glaustą savo darbo aprašymą.

4. Mokinio darbas, kuriame pateikta išgalvota informacija, išvados, remiamasi suklastotais duomenimis, yra laikomas plagiatu.

5. Mokinio darbas, kuriame iš užsienio kalbos versta informacija pateikiama kaip

savo paties mintys nenurodant šaltinio, yra vertinamas kaip plagiatas.

6. Kiti akademinio nesąžiningumo atvejai:

6.1. neteisėtos / neleistinos medžiagos ar priemonių (pvz., mobiliojo telefono, užrašų, PK, paruoštukų) įsinešimas į kontrolinių darbų, egzaminų patalpas;

6.2. neleistinos medžiagos palikimas kurioje nors mokyklos patalpoje (pvz., WC) ar pasinaudojimas neteisėtai palikta medžiaga;

6.3. netinkamas elgesys per kontrolinį darbą, egzaminą, įskaitant bet koki mėginimą sutrikdyti patikrą arba atitraukti kitų mokinių dėmesį;

6.4. keitimasis informacija arba bandymas koku nors būdu pasikeisti informacija su kitu mokiniu per kontrolinį darbą, egzaminą;

6.5. apsimesti kitu mokiniu;

6.6. vogti / išsinešti, platinti kontrolinio darbo, egzamino užduotis.

III. PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

7. Mokyklos atsakomybės:

- 7.1. Mokyklos vadovybė įsipareigoja parengti akademinio sąžiningumo aprašą, jį nuolat koreguoti ir atnaujinti;
- 7.2. Mokyklos vadovas arba jo paskirtasis asmuo pasirūpina, kad visi mokiniai:
 - 7.1.1. suprastų, kas yra akademinis sąžiningumas, suvoktų, kad autentiškas mokinio darbas raštu arba žodžiu yra jo intelektinė nuosavybė;
 - 7.1.2. gautų savarankiško mokymosi įgūdžių, akademinio rašymo, mokslinių tyrimų atlikimo, šaltinių nuorodų, bibliografijos sudarymo rekomendacijų;
 - 7.1.3. suprastų, kas yra piktnaudžiavimas pasitikėjimu (kas yra plagijavimas, nusirašinėjimas ir netinkamas elgesys per kontrolinį darbą ir egzaminą);
 - 7.1.4. žinotų, kokios yra pasekmės pripažinus kaltu dėl nesąžiningo akademinio elgesio.
- 7.2. Mokyklos vadovas (su)kuria mokyklos politiką, kuri skatina (ugdo) gerą akademinio sąžiningumo praktiką.
- 7.3. Dalį akademinio sąžiningumo atsakomybės prisiima pavaduotojai (skyrių vedėjai), bibliotekos darbuotojai, kuratorės, personalas ir dalykų mokytojai.
- 7.4. Dalykų mokytojai, bibliotekos darbuotojai informuoja mokinius apie akademinio sąžiningumo reikalavimus, vieningai laikosi bibliografijos, citavimo, nuorodų ir kitų reikalavimų.

8. Tėvų (globėjų) atsakomybės:

- 8.1.1. suprasti mokinių netinkamą elgesį ir jo pasekmes;
- 8.1.2. laikytis gimnazijos Akademinio sąžiningumo tvarkos aprašo;
- 8.1.3. skatinti vaikų supratimą apie akademinio sąžiningumo svarbą;
- 8.1.4. pranešti mokyklos administracijai apie visus galimus mokinių netinkamo elgesio ar netinkamo nesąžiningumo administravimo atvejus.

9. Mokinių atsakomybės:

- 9.1. mokiniai įsipareigoja laikytis akademinio sąžiningumo reikalavimų;
- 9.2. suprasti akademinio sąžiningumo svarbą ir tai, kas yra netinkamas akademinis elgesys ir jo pasekmės;
- 9.3. esant poreikiui prašyti mokytojų ar bibliotekininko pagalbos;
- 9.4. užtikrinti, kad visi pateikti darbai būtų autentiški;
- 9.5. sąžiningai ir pagal savo galimybes išmokti ir atlikti užduotis;

- 9.6. tinkamai nurodyti šaltinius vadovaujantis „Citavimo gidu“;
- 9.7. susilaikyti nuo bet kokios neleistinos pagalbos (draugams, artimiesiems, kitiems mokiniams) užbaigiant darbą ar jį redaguojant;
- 9.8. atsakingai naudotis interneto ir socialinės žiniasklaidos platformų teikiama informacija, kritiškai ją vertinant;
- 9.9. pranešti mokyklos administracijai apie visus galimus mokinių netinkamo elgesio ar netinkamo administravimo atvejus;
- 9.10. atliekant tiriamuosius, brandos ar asmeninius projektus pasirašyti akademinio sąžiningumo sutartį su mokykla.

IV. AKADEMINIO NESĄŽININGUMO PASEKMĖS

10. Nustačius nesąžiningumo atvejį, mokytojas informuoja mokyklos vadovus ir mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).
11. Jei nusižengiama pirmą kartą, mokytojas išpėja mokinį žodžiu, darbą įvertina vienetu ir apie tai informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus); jei nusižengiama antrą kartą – mokytojas informuoja skyriaus vedėją, mokinys išpėjamas raštu, darbas įvertinamas vienetu ir pokalbiui į gimnaziją kviečiami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai); jei mokinys nusižengia trečiąkart – mokytojas informuoja skyriaus vedėją ir direktoriaus pavaduotoją ugdymui, darbą įvertina vienetu, mokiniui rašomas griežtas papeikimas ir mokinys kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) yra kviečiamas jo elgesį svarstyti į Vaiko gerovės komisijos posėdį.

V. DOKUMENTO REDAGAVIMAS

Akademinio sąžiningumo tvarkos aprašas kuriamas bendradarbiaujant mokyklos administracijai, mokytojams ir mokiniams. Tvarkos aprašas peržiūrimas kas dveji metai, atsižvelgiant į poreikius ir visus galimus ugdymo pokyčius, ir patvirtinamas Mokyklos tarybos sprendimu.